



Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets § 71-tilsyn

Dato: 08-06-2020
Enhed: FOPS
Sagsbeh.: DEPNFF
Sagsnr.: 2006860
Dok. nr.: 1223054

Folketingets § 71-tilsyn har den 11. maj 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 52 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 52:

”Kan ministeren oplyse antallet af tvangsindgreb over for psykiatriske patienter som følge af corona-krisen, samt oplyse hvilke tvangsindgreb, der har været tale om?”

Svar:

Jeg kan indledningsvist henvise til, at psykiatrilovens bestemmelser om anvendelse af tvang ikke er blevet udvidet i forbindelse med håndteringen af COVID-19. Psykiatriloven giver således ikke hjemmel til at anvende tvangsforanstaltninger over for psykiatriske patienter på baggrund af den generelle håndtering af COVID-19.

Det bemærkes dog, at psykiatrilovens § 13 giver mulighed for at behandle psykiatriske patienter for en legemlig lidelse uden patienternes samtykke. Dette kræver dog, at patienten er tvangsindlagt på den psykiatriske afdeling, og at lidelsen udsætter patientens liv eller helbred for væsentlig fare. Det kan således ikke afvises, at en psykiatrisk patient med hjemmel i psykiatrilovens § 13 er blevet behandlet for COVID-19 uden patientens samtykke. Dette ville dog som nævnt kræve, at patientens liv eller helbred var i væsentlig fare. Behandlingen vil skulle registreres i tvangsprotokollen, men det vil ikke fremgå af registreringen, hvilken legemlig lidelse der er tale om.

Jeg har bedt Styrelsen for Patientsikkerhed om bidrag for så vidt angår påbud om undersøgelse, indlæggelse og/eller isolation i forbindelse med håndteringen af COVID-19, hvilket jeg henholder mig til:

”Regler om påbud om undersøgelse, indlæggelse og/eller isolation fremgår af bekendtgørelse nr. 368 af 4. april 2020 om undersøgelse, indlæggelse eller isolation og tvangsmæssig behandling i medfør af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme i forbindelse med håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19) (herefter ”bekendtgørelsen”).

Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme (epidemiloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1026 af 1. oktober 2019, som ændret ved lov nr. 208 af 17. marts 2020 og lov nr. 359 af 4. april 2020, og efter forhandling med justitsministeren.

Det følger af bekendtgørelsens §§ 2-4 blandt andet, at Styrelsen for Patientsikkerhed kan påbyde enhver, der lider af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19), eller som formodes at kunne være smittet med Coronavirussygdom 2019 (COVID-19, jf. § 5, nr. 1-3, i epidemiloven.

Det følger derudover af bekendtgørelsens § 5 blandt andet, at styrelsen påbyde

enhver, der lider af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19), eller som formodes at kunne være smittet med Coronavirussygdom 2019 (COVID-19), at lade sig tvangsmæssigt behandle.

Styrelsen skal hertil bemærke, at påbud efter disse regler således kan udstedes til "enhver" og ikke er afgrænset til psykiatriske patienter.

Efterkommes et sådan påbud fra styrelsen ikke, kan politiet om nødvendigt og under anvendelse af den fornødne magt i overensstemmelse med lov om politiets virksomhed yde bistand til undersøgelse, tvangsindlæggelse, isolation eller tvangsbehandling af den pågældende, jf. henholdsvis § 2, stk. 2, § 3, stk. 2, § 4, stk. 2, § 5, stk. 2.

Det er således alene politiet, der har kompetence til at udøve magt for at sikre, at det enkelte påbud efterkommes.

Har et sådant påbud karakter af frihedsberøvelse, skal Styrelsen for Patientsikkerhed give personen omfattet heraf vejledning om adgang til domstolsprøvelse efter reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a. Det følger af bekendtgørelsens § 7.

Påbud udstedt efter disse regler

Styrelsen giver kun påbud, hvis det er tvingende nødvendigt for at forebygge spredning af COVID-19, og hvis mindre indgribende midler ikke er tilstrækkelige for at afbøde smitterisikoen.

Styrelsen har i fire tilfælde brugt muligheden for at udstede påbud. Der er i alle tilfælde tale om en afgørelse om, at borgeren skal lade sig isolere. I én af sagerne er der endvidere også udstedt påbud om undersøgelse (testning for COVID-19).

En afgørelse vedrørte en patient indlagt på en lukket, psykiatrisk afdeling.

En anden afgørelse vedrørte en beboer på et bosted, og det blev til sagen oplyst, at den pågældende havde en psykisk lidelse.

Den tredje vedrørte en beboer på et plejecenter, hvor det var oplyst at vedkommende havde demens. Der var ikke derudover oplysninger om psykisk lidelse eller tilknytning til psykiatrien.

Den sidste afgørelse omhandlede en patient, der var indlagt på et sygehus til afrusning og hvor det var oplyst, at vedkommende færdes i stofmisbruger- og hjemløsemiljøet. Der var ikke umiddelbart oplysninger om psykisk lidelse eller tilknytning til psykiatrien i denne sag."

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Nina Fjord Fromberg